Anund Jakob redan då var död (före 1047), enär hans efterträdare Emund gamle var son av en vendisk jarlsdotter och delvis uppfostrad i Venden.

Inskriften är följande:

Slingan med rättvända runor: — **uþin · han · unʀ · tauþr · i[hail]** Slingan med vände-
5 10 15 20

runor: — **[iþaby] halbi · kuþ · aat ·**
25 30 35

Översättning: — Ödin. Han blev död — i (vid) Hedeby. Gud hjälpe anden!

Rundbotorp, Kattnäs sn, Daga hd.

Litteratur: Stephens, ONRM. II, 772. Vid Rundbotorp, prästgården i Kattnäs, finnas tvenne runinskrifter, vilka kyrkoh. d:r W. Liljeqvist i Fogdö på av S. Boije af Gennäs föranstaltad förfrågan upplyst sig hava huggit, då han var informator i Kattnäs. Den ena finnes på övre ytan av ett stenblock, som ligger på bergbacken mellan prästgårdens mansbyggnad och arrendatorns gård, och lyder: **gislaug · auk · þorþ ·**, av vilka runor de båda **u** ha skarpare knä än i forntiden var övligt. Den andra finns på den flata toppen av en rest sten i gärdet s. om prästgården och har inskriften: **iuari.**

---

17. Norrtuna, Kattnäs, Daga hd.

Pl. 19.

Runstenen är ett litet fragment av röd granit som anträffades under grunden till gamla byggnaden, då den revs 1869. Längden från inskriftens början till dess slut är 61 cm, avståndet mellan de båda andra hörnen 50 cm, tjockleken 19 cm.

Inskriftens första ord är återstod av de fyra sista runorna i [ra]**istu**; av **i** finnes 4 cm nedifrån, 5,5 cm därifrån nedre staven av **s** 5 cm, lutande åt höger, av **t** 5,5 cm, något mindre lutande åt höger; 3 cm nedifrån utgår snett uppåt h. ett streck, likt bistaven till **ʏ** men skadat och flackt och sannolikt icke hugget. På **u** saknas toppen. Skiljetecknet därefter är måhända en punkt under mellanstrecket till **s** i **stain**, vari toppen av **s** och v. bistaven i **t** fattas. Skiljetecknet mellan **stain** och **þan** — är två strecklika punkter.

Inskriften är: — [ra]**istu · stain : þan** —

Översättning: — reste (plur.) denna sten —.

---

18. Hölö kyrka, Hölebo hd.

Pl. 9: B. 774.

Litteratur: B. 774; L. 846; Ransakn. 1667—84; J. Peringschiöld, Mon. Sveogoth. X: 10; S. Boije, Sv. fornminnesför. tidskr. V, s. 140; Runverser s. 154.

Om runstenens läge gives i *Ransakn.* 1667—84 följande uppgift: En Runsten i sielfwa Kyrkiomuren i Hööle wäster till medh boockstäfwer. B. 774 säger: »Kyrko Gavel», och L. 846 till-

fogar, efter J. P. Mon. X: 10, att det var västra kyrkogaveln, »Vester gafvels kyrketröskel». Enl. Boije anmärker Dybeck i reseberättelsen för år 1866, att kyrkan då stod under reparation, och att murarne voro blottade, men att någon runsten icke varseblivits.

B. 774 visar blott ett stycke av en runsten, vilket enligt måtten där varit 71 cm långt, 60 cm brett i storändan och 52 cm i lilländan. Ämnet har säkert varit gråsten.

Runstenens ornament tyda på en uppländsk ristare, troligen samme som Sö. 39 Åda.

I B. 774 är inskriften följande:

Vänstra slingan: — **litu bum rita eft***i i* — **al sin akun iu markᵢ ʀi : ki** Högra slingan: — **-l stanta : stai-**

5 10 15 20 25 30 35 40 45

Bugge, *Runverser* s. 154 yttrar om inskriften följande: »I første og andet Brudstykke er der ikke ordadskillelse uden foran **ki**. L. formoder **kuml** for **bum**. B. har snarere **al** (Tværstregen er horizontal men bred) end **el**. Mellem **eft** og **al** synes der att mangle omtrent 6 Runer. Umiddelbart efter **eft** ser man Spor af to Runer, sandsynlig **iʀ**. Mulig tör man udfylde **eft**[**iʀ husk**]**al**. Jeg deler **akun iu marki, ki** laeser jeg to Gange, altsaa **kiʀi**. Derefter formoder jeg **ska**. Förste Verslinje er udfyldt af L. Altsaa maaske: **litu** [**k**]**um**[**l**] **rita eftiʀ** [**husk**]**al sin · akun iu marki** (**ki**)**ʀi : ska**‖**l stanta : stai**[**n**] .... *létu* [*k*]*um*[*l*] *rétta eft*[*iʀ*] *húsk*[*all*] *sinn* (*H*)*ákun*; (*h*)*ió mœrki Gœiʀi* [*Ska*]*l standa stœinn* B.»

Ovisst är, om Bugge lyckats lösa de många svårigheter, som inskriftens tydning erbjuder. Att 5—7 **bum** är fel för **kuml** synes sannolikt, då intet annat ord med lämplig betydelse motsvarar detsamma. Liksom i **bum** det slutande **l** utelämnas, så kan **r** hava utelämnats i 17—18 **al** uti sista leden av [husk]**arl**, jfr Sö. 339 Turinge, vars *h* dessutom kan hava saknats som *H*- i **akun** och *h*- i **iu**. Att **iu marki** betyder »högg märken (runor)» synes mycket antagligt men ristarens namn brukar föregå denna uppgift och bör alltså vara **akun** och den avlidnes namn utelämnat. 33—34 **ʀi** kan väl knappt tydas annorlunda än som Bugge gör, **kiʀi** bör då vara subjekt till ett följande verb, vars början 35—36 **ki** utgör, som Bugge icke alls behandlar, och som väl alltså varit **ki**[arþi] »gjorde» med passande objekt, kanske ornamentiken.

Högra slingan har innehållit avslutande versrader, minst två, möjligen fyra. Troligen har den första börjat med ordet »här», och inskriften varit avfattad i likhet med Sö. 204 Över Selö men med den avlidnes namn upptaget i den metriska delen, jfr B. 38, L. 487 Skalmstad, se *Rök* III, s. 277.

Översättning: N. N. läto kummel resa efter sin (husk)arl. Hakon högg (run)märkena, Gere gjorde (utsirningen). (Här) skall stenen stå (efter N. N.) ...

---

19. Lida, Hölö sn, Hölebo hd.

Pl. 20. Pl. 10: B. 778.

Litteratur: B. 778; L. 847; Ransakn. 1667—84; J. Peringskiöld, Mon. X: 10; J. O. Florell $^{23}/_{8}$ 1799; Boije, Sv. fornminnesför. tidskr. V, s. 140; teckn. av Boije d. $^{5}/_{7}$ 1882.

Runstenen står i Lida hage rakt väster om gården strax innanför gärdesgården, som skiljer hagen från åkern söder därom.

Ämnet är gråsten, höjden 2,12 m, bredden vid foten 93 cm, i toppen 90 cm, slingans bredd 8 cm. Ristningen är väl bibehållen.

Boije anmärker, att pricken på **e** i **þensa**, **eftiʀ** är ett vinkelrätt streck, 20 mm, eljes pricken på **e** punktformig. Framför 51—59 **kuþ** finnes blott ett streckformigt skiljetecken, efter sannolikt intet, ej heller uti inskriftens slut.